

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravlništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Semenskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pa pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „
V upravlništvo prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 98.

V Ljubljani, v sredo 30. aprila 1902.

Letnik XXX.

Prognanstvo poljskega škofa na Ruskem.

Katoliška cerkev je pretrpela na Ruskem novo nasilje. Pretekli mesec marec se je zgodil v Vilni slučaj, ki je bridko zadel Poljake in katoliško cerkev na Ruskem ter kaže, da se ni prenehalo staro nasprotstvo pravoslavne Rusije do katoliške cerkve. Vilenskega škofa Zwierowicza je pregnala ruska vlada s škofovskega sedeža in ga poslala v pregnanstvo v Tver samo zato, ker je branil pravice katoliške cerkve in svojega naroda ter se uprl neopravičenim ruskim zahtevam.

Nekoliko tednov pred žalostnim dogodkom je vilenski gubernator Wahl zahteval od škofa v imenu notranjega ministerstva, da izpolni sledeče želje ruske vlade: 1. da dovoli pokopavanje pravoslavni na katoliških pokopališčih, 2. da uvede v pouk katekizma čitanje sv. pisma v cerkvenoslovenskem jeziku, 3. da ne ugovarja mešanim zakonom, 4. da dovoli katoliškim otrokom obiskovanje takozvanih cerkveno-parafialnih šol. Gubernator je nato zagrozil škofu z nemilimi posledicami, ako ne ugotovi zahtevam vlade. Škof je seveda odklonil vse zahteve, saj namen ruske vlade je bil jasen: rusifikacija Litve s pomočjo pravoslavne propagande.

Zlasti cerkveno-parafialne šole so bile naravnost obrnene proti katoliški cerkvi in poljski narodnosti. Te šole so delo Pobiedonosceva in so nastale že za vladanja Aleksandra III. V vilenski škofiji, v kateri biva 1.500.000 katoliških Poljakov, se je v zadnjem času razvila velikanska agitacija za te šole, ki so pod varstvom ruskih popov prava propaganda za pravoslavje. Ker je katoličanom manjkalo svojih šol in da bi se izognili nevarnostim od strani ruske vlade, je začelo katoliško ljudstvo čedalje obilnejše pošiljati deco v pravoslavne učilnice. Nevarnost je bila velika in treba je bilo glasnega in javnega protesta proti ruskemu nasilju. Škof je bil že prej nekočkrat prisiljen svariti vernike pred pretečo nevarnostjo. Tedaj pa je stopila predenj ruska vlada z zahtevami, ki so bile naravnost krivične ka-

toliški cerkvi in poljski narodnosti. Škof Zwierowicz, ki je bil vedno skrajno lojalen do vlade, je razumel, kaj hočejo Rusi, spoznal pa tudi, da je njegova dolžnost odgovoriti odločno in jasno. Odgovor na zahteve ruske vlade je bil pastirski list svoji duhovščini.

V tem listu škof odkrito pove, da pravoslavna duhovščina z obljubami in grožnjami sili katoliške otroke v svoje šole, kjer se odvrtajo od katoliške vere in se jim vepeljajo pravoslavni nauki. Te šole imajo edin namen izpodkopavati katoliško vero in agitirati za pravoslavje. Zato je vsaka podpora teh šol od katoliške strani in pošiljanje katoliških otrok v nje naravnost izdajstvo katoliške vere. Nadalje je škof strogo ukazal vsej duhovščini vilenske škofije, naj skrbno pazi na to, da ne bo katoliška deca obiskovala prej imenovanih šol. Ako bi se pa to še naprej godilo, je škof ukazal odreči odveze pri spovedi otrokom, ki obiskujejo one šole, kakor tudi starišem in varuhom, ki deco tja pošiljajo.

Pastirski list škofa Zwierowicza je javno napovedal boj pravoslavni propagandi, izpovedal pa tudi zvestobo in udanost katoličanov svojemu vladarju. »Izpovedamo«, piše škof, »da smo katoličani, priznavamo katoliško vero, ki obsega ves svet in ima vernike med vsemi narodi sveta, ki vsem in povsod ukazuje v imenu Boga in nezmotljive cerkve, ljubiti svojo domovino, biti pokoren svojemu vladarju, prelivati kri zanj in za domovino, a ob enem krepko priznavati svojo vero in jo braniti, ako treba, tudi z nevarnostjo lastnega življenja«. Vendar ni bilo dvoma, da se bo ruska vlada skušala maščevati. Ko je bil škof poklican v Petrograd zaradi pojasnila, je ljudstvo instinktivno slutilo, da pomeni to pregnanstvo. Škof sam je vedel, kaj ga čaka.

Ko se je raznesla vest o odhodu škofa v Petrograd, se je na tisoče ljudstva zbralo na ulicah. Verno ljudstvo skoraj ni hotelo pustiti škofa iz Vilne, a škof jim je rekel, da je storil svojo dolžnost, kar mu je velevala vest, a kaj bode z njim, je v božjih rokah. Bilo je pretresljivo gledati, kako je množica plakajoč padala na kolena, ko je

pri odhodu višji pastir s solznimi očmi blagoslavljal verno ljudstvo.

V Petrogradu so zadevo naglo rešili, ne da bi zahtevali kakega pojasnila. Predlagali so škofu, naj se prostovoljno odpove škofovski stolici, zato mu bo pa vlada dajala dosedanje dohodke, poleg tega ima pravico si izbrati bivališče, kjerkoli hoče. Škof Zwierowicz predloga seveda ni vsprejel, ampak je odgovoril, da se brez dovoljenja apostolskega sedeža ne more odpovedati škofiji. Nato so mu dali odlok, ki ga ukazuje na nedoločen čas odpeljati v Tver, gubernialno mesto sredi Rusije, kjer je živel v pregnanstvu nadškof Felinski. Vlada je določila škofu 1200 rubljev letne pokojnine.

Lvovski »Przedswit« piše, da je pregnanstvo duhovščine v sredo Rusije ravno tako strogo in težko kakor v Sibiriji. Prognancu je natanko zaukazano, v katerem delu mesta mora stanovati. Policija strogo pazi nanj ter skrbno nadzira vsakega obiskovalca. Škofu Zwierowiczu bo k večjemu dovoljeno imeti pri sebi enega duhovnika.

Dve stvari sta tolažilni v tem žalostnem dogodku; moški in odločni nastop škofa, ki kljub starosti in boleznim rajše trpi prognanstvo, kakor da bi se izneveril svojim dolžnostim, ter ljubezen vernikov do višjega pastirja, kakor se je ob tej priliki tako lepo pokazala. Ravno to dvoje naj daje katoliškim Poljakom v Rusiji pogum v boju za svoje pravice, pa tudi zavest, da bodo končno dosegli, kar jim gre po božjem in naravnem pravu. Tudi Rusija bo morala spoznati, da se s surovo silo ne da doseči pozitivnih uspehov, ampak ravno nasprotno, kakor se je tudi ob tej priliki sijajno pokazalo. Ko se je zvedelo v Vilni in po Litvi o prognanstvu škofa, je enega dne 2000 katoliških otrok izstopilo iz pravoslavni šol.

Državni zbor.

Dunaj, 29. aprila.

Mitnice.

Danes je bil zopet »kritičen« dan. Finančni minister se ne odpove dohodkom od državnih mitnic, dokler ne dobi davka od voznih listkov. Poslanec Schraffl je v zbornici zopet utemeljeval svoj predlog, naj

se državne mitnice odpravijo s 1. julijem t. l. Fin. minister dr. Böhm-Bawerk je imel jako sitno stališče z ozirom na javno mnenje, ki je odločno proti mitnicam. Rekel je, da vlada že iz tehničnih razlogov ne more s 1. julijem t. l. odpraviti mitnic; pač pa vlada iskreno želi, ako bodo le fin. razmere dopuščale, da državne mitnice z bodočim novim letom prenehajo. Določni zakon, ki ga je zbornica skoraj soglasno že dvakrat odobrila, je sedaj v gosposki zbornici. Vlada je v odseku gosposke zbornice že izjavila svojo željo, da se mitnice z novim letom odpravijo, »ako bodo dopuščale finančne razmere«. Ta dostavek gospoda fin. ministra je napravil tak neugoden vtis na mnoge poslance, da so glasovali za Schrafflov predlog, in sicer vsi češki poslanci, antisemitje, nemška ljudska stranka, nekaj soc. demokratov in Vsenečci; od Jugoslovanov je samo g. Plantan glasoval proti Schrafflovemu predlogu. Mnogo poslancev se je odtegnilo glasovanju. Schrafflov predlog je bil odklonjen s 133 proti 113 glasovom.

Trgovinsko ministerstvo.

Leta 1897 je skupna potreba trgovinskega ministerstva znašala 97.181.608 kron, pokritje 100.435.980, torej prebitok 3.254.372 kron. Tudi še leta 1899 je imelo trgovinsko ministerstvo 2.097.920 kron prebitka. Takoj leta 1900 znaša primanjkljaj 2.992.630 kron, dasi so se dohodki zvišali na 118.377.470 kron. Sedaj se že tri leta kaže primanjkljaj. Za tekoče leto se dohodki trgovinskega ministerstva proračunavajo na 129.342.120 kron, troški pa na 130.413.080 kron, torej se kaže primanjkljaj 1.070.960 kron. Ti troški in dohodki se razdele na razna poglavja in naslove.

Za osrednje vodstvo trgovinskega ministerstva se za tekoče leto proračunava troškov 1.372.170 kron, dohodkov 6000 kron.

Za vodne ceste je letos v proračunu 400.000 kron. Ta denar se bode porabil večinoma le za priprave in podpore pripravljalnemu odboru; okoli 250.000 kron je določenih samo za darila raznim načrtom. Za stavbeni svet je letos v proračunu 30.000. Te priprave se bodo vršile do l. 1904, ko se prične z delom, ki bode trajalo 20 let.

LISTEK.

Slepi muzik.

[35] Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

III.

Obiskovavci samostana so si navadno ogledali staro cerkev in splezali v zvonik, odkoder se je odpiral daljen razgled. Ob jasnem vremenu so poskušali zagledati bele pege gubernijskega mesta in Dnjeprve krivine na obzorju.

Solnce je že zahajalo, ko je mala družba šla k zaprtim zvonikovim vratom, zapustivši Maksima na stopnjicah pred eno izmed samostanskih celic. Mlad, tenek frater je stal v kuti in koničasti čepici pod obokom in se z eno roko držal za kljuko zaprtih vrat. Nedaleč je kakor preplašena jata ptic stala truma otrok; videlo se je, da se je med mladim fratrom in med to četico norostnih otrok ravnokar nekaj neprijaznega zgodilo. Po njegovi nekoliko bojaželjni postavi in po tem, da se je držal za kljuko, se je lahko sklepalo, da so otroci hoteli za gospodo prodreti v zvonik, frater jih je pa

odganjal. Njegov obraz je bil jezen in bled, samo na licih so se videle rudeče pege.

Oči mladega fratra so bile nekako čudno nepremične. Ana Mihajlovna je prva opazila izraz tega obraza in oči in je krčevito prijelja Evelino za roko.

»Slepec«, je pošepetala deklica malo prestrašena.

»Tiho«, je odgovorila mati, »in pa . . . Saj opaziš?«

»Da . . .«

Težko je bilo na slepčevem obrazu zgrešiti čudno sličnost s Petrom. Ista nervozna bledost, isti čisti in nepremični pogled, isto nemirno zgibanje obrvi, ki so pozorno obstale pri vsakem novem zvoku in migale nad očmi, kakor tipalnice prestrašene žuželke . . . Njegove poteze so bile bolj surove, vsa postava okornejša, — pa zato se je še bolj rezko kazala sličnost. Ko je suho zakašljaj in se prijel za upala prsa, je Ana Mihajlovna gledala vanj s široko odprtimi očmi, kakor da bi se pred njo nenadoma pojavila prikazen . . . Ko se je odkašljaj, je odprl vrata, je vprašal z nekoliko vznemirjenim glasom:

»Otrok ni? Strani, nagajivci!« je skočil

proti otrokom in potem, ko je šla mladež mimo njega, je rekel z laskavim in pohlepnim glasom:

»Zvonikarju podarite kaj malega? . . . Stopajte previdno, — temno je . . .«

Vsa družba se je začela vzpenjati po stopnjicah. Ana Mihajlovna, ki se je prej bala pred neprilicnimi in strmimi stopnjicami, je zdaj z nekako poslušnostjo šla za drugimi.

Slepi zvonikar je zaprl vrata . . . Svetloba je izginila in šele čez nekoliko časa je Ana Mihajlovna, ki je boječa stala odzdelaj, med tem ko se je mladež zaletavala in plezala po zavutih stopnjicah, mogla zagledati moten žarek mračne svetlobe, ki se je vlivala skozi poševno razpoko v debeli kamniti steni. V tej luči se je slabotno bliščalo nekoliko zaprašenih neobtesanih kamnov . . .

»Striček, stričko, pustite«, so se zaslišali izza vrat tenki otroški glasovi. »Pusti, striček dobri!«

Zvonikar se je jezno zaletel v vrata in srdito s pestmi potolkel po železnih obojih.

»Stran bežite . . . Da bi vas strela«, je kričal in hropel in se skoraj dušil od nejevolje . . .

»Vražji slepec«, je takoj odgovorilo nekoliko tenkih glasov in za vrati se je zaslišal urni topot desetih bosih nog . . .

Zvonikar je poslušal in vzdihnil: »Bo že prišla kazen na vas . . . da bi vas vse kuga podavila . . . Oh, Bože! Gospod, Bože moj! Zakaj si me zapustil . . .« je izpregovoril naenkrat s popolnoma drugačnim glasom, ki se je v njem slišal obup izstradanega in globoko izmučenega človeka.

»Kdo je tukaj? . . . Zakaj si ostal?« je vprašal rezko, ko se je zadel v Ano Mihajlovno, ki se je tresla na prvih stopnjicah.

»Pojdite, pojdite. Nič ni«, je dodal mehkejšje. »Postojte, držite se me . . . Govorite mi bodete kaj podarili?« je spet vprašal s prejšnjim neprijetno priliznim glasom.

Ana Mihajlovna je vzela iz mošnjčka in mu v temi podala papirnati novc. Slepec ga je naglo vzel iz proti njemu stegnjene roke; in pod motnim žarkom, ki sta se mu približala, je videla, kako je položil papir k licu in ga tipal s prstom. Čudno osvetljeni in blede obraz, tako podoben obrazu njenega sina, se je naenkrat izpačil z izrazom naivnega in pohlepnega veselja.

(Dalje prih.)

Za uravnava reke Prut je v proračunu 14.280 kron.

Za razstavo v Parizu je bilo prvotno proračunjenih 3 milijone kron, izdalo pa se je 2.638.840 kron.

Za trgovinsko statistiko se proračunava 996.450 kron stroškov in 948.200 kron dohodkov.

Dne 1. oktobra 1898 se je ustanovil delavski statistični urad. Troški tega urada se za leto proračunavajo na 179.750 kron, dohodki na 7000 kron.

Državna skladišča v Trstu izkažejo za tekoče leto v proračunu 1.014.040 kron stroškov in 1.112.330 kron dohodkov.

Patentni urad, ki posluje od 1. prosinca 1899, izkaže za tekoče leto 691.500 kron stroškov in 5000 kron dohodkov.

Tretji naslov trgovinskega ministerstva obseza pospeševanje obrtništva. Poročilo navaja, da država v zadnjih letih tudi v tem oziru izdatneje izvršuje svojo socialno dolžnost. Država podpira tehnično izobrazbo obrtniških pomočnikov in vajencev, da omogoči obrtnikom delo s stroji in stanovsko organizacijo. Leta 1892 je država v te namene potrošila 20.000. Ti troški so leto za letom naraščali in za tekoče leto se proračunavajo na 611.960 K. Leta 1899 je država v ta namen na Dunaju kupila hišo za 840.000 kron. Od l. 1892 do 1899 so tudi posamezne dežele v prosep obrtništva izdale okroglo 4 milijone kron, te podpore znašajo sedaj povprek na leto 1 milijon. V raznih krajih so že ustanovljeni obrtni muzeji. Trgovinsko ministerstvo plačuje 74 uradnikov, ki imajo kot strokovni učitelji in nadzorniki nalogo, da pospešujejo obrtništvo. V ta namen se prirejajo tudi razne obrtniške razstave. Država tudi prepušča razne motorje in stroje obrtniškim zadrugam in društvom na večletno brezobrestno odplačilo. Od l. 1892 je država na ta način raznim zadrugam in društvom prepuščala za 600.000 kron motorjev, strojev in raznega orodja.

Od l. 1895 se vrše mojstrski kurzi, ki so dobro obiskani. V ta namen porabi država za učilnice in podpore povprek 40.000 kron na leto. Sedaj so ustanovljeni mojstrski tečaji za čevljarje, mizarje, krojače, ključavničarje, tesarje in galvan. tehnične. Pripravljata se tečaji tudi za pleskarje in instalaterje. Ker pa so ti mojstrski tečaji ali kurzi precej dragi, je država vpeljala tudi strokovne tečaje po raznih krajih. Teh tečajev je bilo doslej 117, katerih se je udeležilo 3141 obrtnikov, in sicer krojačev, čevljarjev in mizarjev.

Za združeno organizacijo obrtnikov, to je za pridobitne zadruge, je država doslej 35 zadrugam posodila 126.000 kron po 3-5%. Vlada pa v svojem poročilu obžaluje, da ravno obrtniška organizacija ne napreduje. Dočim se množe razne gospodarske zadruge, se obrtniki ne ganejo, da bi ustanavljali razna skladišča za surovine in dotične izdelke.

Vlada tudi želi, da bi se prirejale razstave izdelkov obrtniških učencev. Od leta 1898 do letos je bilo 134 tacih razstav. Vlada dovoljuje za take razstave do 400 kron podpore. Te razstave so bile doslej skoraj izključno le na Češkem.

Kreditne zadruge za obrtnike pa so v Avstriji šele v povojih, dasi je to vprašanje jako važno. Prusija je založila 20 milijonov mark za osrednjo združeno banko, iz katere dobivajo obrtniške zadruge potreben kredit. Taka kreditna banka za kmete in obrtnike bi bila tudi v Avstriji jako potrebna in koristna.

»Zalaganje armade«, to je stalna točka na obrtniških shodih. Vojno ministerstvo sicer razpisuje dobavo raznih potrebščin, toda vsled nedostatne obrtniške organizacije so uspehi komaj povoljni.

Ob 2. uri se je pričela razprava o proračunu trgovinskega ministerstva. Doslej so pri »osrednjem vodstvu« govorili Skola, dr. Kolischer in Hajek. Oglašeni pa je pri tej točki še 15 govornikov. Pri drugih naslovih trgovinskega ministerstva je oglašeni še okoli 20 govornikov. Ker pa se bodo nekateri izbrislali, je mogoče, da zbornica ta teden dovrši razpravo o trgovinskem ministerstvu.

Nova katoliška organizacija na Češkem.

Ob binkoštnih praznikih se vrši v Pragi shod čeških katoliških kmetov, ki osnuje novo katoliško organizacijo po vzgledu one na Moravi, ki že izbornu deluje ter je pri zadnjih volitvah že dosegla lep vseh. Kajpada ta načrt ni všeč liberalnim »Narodnim Listom«, ki se drznejo opozarjati češko kmečko prebivalstvo, češ, da izhaja od Husitov. Upati pa je, da se češki katol. kmetje ne bodo ustrašili opominov in groženj ter v novi organizaciji kmalu oslabili prevelik vpliv židovskega liberalizma mej Čehi.

Demisija italijanskega vojnega ministra.

Italijanski vojni minister di San Martino je včeraj podal ostavko, njegov naslednik bo brčkone general Besozzi, poveljnik desetega voja v Rimu. Povod demisiji so po poročilu oficijoznih listov zadnje demonstracije vojaških rezervistov, proti katerim je baje premilo postopal. V resnici je temu vzrok velika opozicija, ki se je pojavila proti njemu v zbornici in ki nikakor ne odobruje njegovih vojaških predlog. Najbolj ga je pa užalil nastop bivšega vojnega ministra, sedanjega senatorja Giolittija, ki ga je silno ostro prijemal radi tega, ker so bile povodom zadnjih nemirov pozvane pod orožje le gotove stroke rezervnikov, mejtem ko se sme po zakonu pozvati le cele letnike.

Glasovi o francoskih volitvah.

Z izidom nedeljskih parlamentarnih volitev, katerih konečni vspeh je ta, da je po vladnem računu izvoljenih 248 ministerielnih in 166 protivladnih ter potrebnih 177 ožjih volitev, je vobče v Franciji vse zadovoljno. Radujejo se doseženega vspeha opozicionalci in vladinovi, le to se ne ve, je li radost poslednjih resnična ali pa samo navidezna. Vendar so zanimive izjave raznih francoskih listov, ki si med seboj precej nasprotujejo.

»Aurora« trdi mej drugim, da je poraz republikancev očividni, »La Republique«, »Echo de Paris«, »Libre Parole«, »L'Intransigeant«, »L'Eclair« in še celo »Temps«, izjavljajo, da so ministerielni odločno v manjšini. »Voix Nationale« in še nekateri drugi trdijo, da je izključen nadaljnji obstoj kabineta. »Gaulois« pravi: Akoravno po drugi volitvi nacionalistom ne pripade moč, jo bo ta volitev gotovo vzela ministerstvu. »Patrie« izjavlja, da je z volivnim izidom potrjena obsodba Dreyfusa. Najboljši dokaz zato je veliki poraz njegovega zagovornika Laborija, »Journal des Debats« pa meni, da ta izid izraža željo, da se ohrani republika in zvođi na normalni tir slobode, strpnosti in napredka. — »Liberte« trdi, da je nedeljska volitev izpadla ugodno za Francijo in republiko. Obsojeni so kolektivisti, žaljivci armade in sovražniki vsake svobode. — »L'Univers« in »La Croix« izražata svoje veselje nad skupnim vspehom, ki se pri ožjih volitvah še znatno zboljša, ter obžalujeta poraz predsednika Ploua! Oba lista pozivljata na takojšnje priprave za volitve v letu 1906. »Matine« izjavlja, da bo vladna večina štela le 30 ali 32 glasov, opozicionalni časniki pa menijo, da je mej izvoljenimi 213 protivladnih in le 186 vladnih poslancev, glede 15 se pa ne ve, kam se bodo nagnili.

Strogo vladni in njim sorodni listi kajpada govore o porazu nasprotnikov in pri merjajo edino le Pariz z deželo, ki je ostala in bo ostala republikanska. Republikanci bodo po njih mnenju pridobili 50 glasov. Tega pa seveda ne povedo, da je mej republikanci samimi velik razloček.

Protivladni krogi skušajo za propadla kandidata Drumonta in Ploua pripraviti mesto v Parizu, framasoni pa hočejo na deželi preskrbeti mandat za Brissona.

Volivno gibanje v Belgiji.

Sedanja belgijska zbornica zboruje le še do 5. maja in prihodnje volitve se vrše potem že po preteku 20 dni, kajti dne 25. maja se vrši veliki volivni boj, ki bo letos vsled zadnjih dogodkov gotovo še mnogo huji, nego prejšnja leta. Umevno je torej, da je z ozirom na tako kratek čas volivno gibanje v polnem tiru. Ker na razpust zbornice, ki ga zahtevajo socialisti in radikalni liberalci, ne misli noben razsoden politik, ostane letos pri dosedanjem običaju, da se

namreč loči iz zbornice in senata le polovica članov. Volitve se bodo torej vršile le v pokrajinah Brabant, Antwerpen, Zah. Flandersko, Namur in Luxemburg, katerim pripada 76 poslancev in 38 senatorjev, ki jim letos poteče legislativna doba. Poleg teh bo voliti v imenovanih pokrajinah še 10 poslancev ozir. 5 senatorjev, ker so radi narašlega števila prebivalstva pomnožili število mandatov. Konečno je 6 ozir. 3 novih mandatov, ki pa pridejo v korist ostalim volivnim okrajem. Izmej poslednje navedenih mandatov bodo v Alostu in Gentu prodrli brčkone katoliški kandidati, v Charleroi, Soigniesu in Lüttichu prodro socialisti, v Berwiersu pa ni izključena zmaga katolikov nad socialisti. Večinoma v vseh okrajih so posamezne stranke že imenovalle svoje kandidate, ki so vseskozi, razun novih seveda, dosednji poslanci, le s posl. Terwagne socialni demokratje niso zadovoljni in so postavili mesto njega nekega delavskega vodjo Fabri, ki je pred zasledovanjem sodišča zbežal na severno Francosko.

Iz brzojavk.

Naslednik ital. vojnega ministra San Marino je začasno mornariški minister Morin. — Pobiedonoscev na Dunaju. Iz Petrograda javljajo, da je prokurator sv. sinode Pobiedonoscev nastopil potovanje v inozemlje in se bo ustavljal tudi na Dunaju. — Ameriške zmage na Filipinih. V Sulatu na Samaru se je udalo 3000 vstašev, na otoku Negros pa vodja Rufo s 150 možmi in 12 topovi. Amerikanci seveda pri tem niso izgubili ničesar? — Grozovitosti na Filipinih. Sodi se, da bo vojna uprava poleg generala Smitha morala pozvati pred sodišče tudi več drugih generalov radi grozodejstev v sedanji vojski. Vrhovni poveljnik Chaffee bo brčkone odslovljen. — Namestništveni oddelek v Tridentu. Vest o vladnih koncesijah tirolskim Lahom, da bi opustili obstrukcijo v dež. zboru, se doslej še ne potrjuje, razun da se jim obnovi namestništveni oddelek v Tridentu. — Iz Prage se brzojavlja: Pri dopolnitvi deželnozbornski volitvi v mestnem okraju Strakonice je bil na mesto umrlega posl. Hofica izvoljen Mladoch Niskowsky s 419 glasovi. Klofač je ostal v manjšini za dva glasu. — Državni zbor, od 3. do 13. maja, kakor se poroča z Dunaja, ne bo imel nobene seje. — Kmečke nemire na Ruskem so provzročili dijaki, ki so preoblečeni kot be-rači in krošnjarji hodili med kmeti in jih hujskali.

Ljubljanski občinski svet.

Županova naznanila.

V včerajšnji seji je župan Hribar najprej pozdravil nove občinske odbornike, potem pa se je spominjal umrlega računskega svetnika gospoda Bayra, ki je bil svoj čas tudi mestni odbornik ljubljanski, spominjal se je dalje 30letnega brezplačnega zdravniškega delovanja gospoda dr. Finza pri ljubljanskem gasilnem društvu ter je predlagal, naj se mu v priznanje njegovega požrtvovalnega delovanja podeli meščanstvo z izpregledanjem taks. Sprejeto. Župan je naznanil, da je ob 25letnici »Ljudske kuhinje« šel čestitat načelniku gospodu Drelseju ter njemu in odboru izrekel zahvalo za človekoljubno delovanje.

Jubilej uršulinskega samostana.

Župan je naznanil, da je praznoval uršulinski samostan 200letnico svoje ustanovitve. Samostan je dolgo časa vzdrževal edino javno žensko šolo v mestu ter je tudi še potem, ko je mestna občina ustanovila tudi mestno deklisno šolo, storil jako veliko za vzgojo ženske mladine. Z ozirom na to je izrekel materi prednici zahvalo na vseh uslugah, ki jih je samostan storil mestu, udeležil pa se tudi slavlja v penzjonatu. Ta čas pač ni bilo razveseljeno njegovo srce, videl je, da je samostan glede veljave slovenskega jezika ravno tam, kot takrat, ko je bil ustanovljen. 200 let se čestite redovnice niso povspele tako daleč, da bi čez klavzuro prestopila veljava slovenskega jezika. O tej priliki, ko človeka navdajajo nekaka čutila hvaležnosti, je bil to grenak pe-lin. Tedaj je čutil, kako plemenito delo je storil gospod Gorup z ustanovitvijo slovenske višje deklisne šole. Govornik želi, da bi se tudi v jezikovnem oziru zgodila sprememba tam, kjer se naša ženska mladina odgaja in da bi bodoča slavnost uršulinskega samostana našla spremenjene razmere. — (Splošno odobravanje.)

Podpore invalidom.

Podpore invalidov po 60 kron na leto so dobili: Ign. Susteršič, stanujoč na Tržaški cesti št. 32, Jan. Urbančič, stanujoč v Konjušnih ulicah, Jerončič Mihael z Gođ, Ivan Podkrajšek, stanujoč v Hilserjevih ulicah.

Posojila »Mestne hranilnice«.

Odobri se naknadno nižja obrestna mera za nekatera posojila mestne hranilnice. Mestna hranilnica je zadnji čas ljubljanskemu »Narodnemu domu« dala posojila 30.000 kron po 4¹/₁₀ odstotkov, dalje po 4¹/₂ odstotkov občini Kamnik 9000 kron. Podragi 3000 kron, Št. Vidu nad Vip. 8000 kron, Košana 9800 kron in okr. cestnemu odboru Il. Bistrica 6000 kron.

Deželnoobrambovska vojašnica.

Deželni odbor je pisal občini, da ne sprejme sklepa občinskega sveta, ki meri na to, da občina kupi svet Marije Slavičeve za razširjenje deželnoobrambovske vojašnice, ako dežela občini odstopi svet med deželnoobrambovske vojašnice in klavnico in ako dežela pri kupnini za Slavičeve svet prispeva s 7184 kronami. Dežela o takem prispevku noče nič vedeti in poročevalec gospod dr. Stare pravi, da torej občinski svet mora ugrizniti v to veliko jabolko in sam plačati vso kupnino 18.000 kron.

Še ne.

Poročilo združenih odsekov o županovem dopisu v zadevi stavbišč za poslopje druge državne gimnazije in za tržnico, ki je bilo na dnevnem redu, zopet ni prišlo na dnevni red. Prošnja mesarske zadruge, da bi se zgradila tržnica na prostoru licealnega poslopja, se vzame na znanje, češ, da se bo nanjo oziralo, »ako bo mogoče«.

Pot na barju

Že pet let prosijo barjani, naj se jim napravi pot z Ilovice proti Crni vasi do šolskega poslopja. Napravila se jim bo sedaj nekaka steza.

Novi kanali.

V svrhu kanalizacije Dunajske ceste, še predno se prične po naročilu erarja s tlakovanjem te ceste od tira južne železnice do že zgrajenega novega kanala pri Sodni ulicah, se zgradi velik glaven kanal po Dun. cesti. Kanal bo tako velik, da bo mogoče iti skozi kanal. V ta glavni kanal bodo napeljani razni postranski kanali iz podrških ulic. Veljalo bo to 38.000 kron. Dela se takoj razpišejo. Podjetnik bo moral delo izvršiti v treh mesecih.

Razni niveli in parcelacije.

Odobre se niveli za Dunajsko cesto do južne železnice, kakor jih je določil stavbinski urad. Parcelacija Stedrega posestva v 13 stavišč med Nunskimi ulicami in Erjavčovo cesto se odobri. Prepustiti bo moral brezplačno svet za razširjenje Nunskih ulic, ponujane nakupa dveh poslopij v Nunskih ulicah se pa ne sprejme, ker taka razširjava Nunskih ulic še ni nujna. Odobre se niveli za podaljšanje Predilne ulice in za cesto na državni kolodvor ter sprememba parcelacije Zeschkovih dedičev posestva ob južni strani Sodnih ulic, ki je sedaj tako urejena, da ima dr. Krisper stavbinski prostor še za eno hišo.

Čevljarske ulice.

Trgovec gospod Lilleg je kupil v Čevljarskih ulicah deloma razrušeno hišo poleg svoje sedanje hiše, da ondi uredi stanovanja in razširi trgovino. Nameraval je zidati kar na sedanji zid. Občinski svet je v toliko spremeni regulacijo teh ulic, da se ob obrežju ne zgrade nameravane arkade, pomakne se toliko proti vzhodu, kolikor bi znašale arkade, vendar se mora g. Lilleg v Čevljarskih ulicah umakniti v toliko, da bo dosežena širina teh ulic deset metrov. Na ta način bo moral gospod Lilleg kupljeno hišo št. 3 v Čevljarskih ulicah podreti.

Mestna klavnica

je imela v letu 1901 dohodkov 46.853 kron, stroškov 27.245 kron, prebitka torej 19.507 kron.

Razno.

Prošnja Ivane Jerman za izplačilo neke kupnine 1000 kron se odkloni. Dobi ta znesek tedaj, ako občina dobi pravdo s Zeschkovimi dediči. — Kupna ponudba Fr. Jemca za del mestnega sveta poleg tobačne tovarne se za sedaj odkloni. — Gospodu Stricju se dovoli zidava vrtna hišice. — Neka vloga, da se zopet za mestni log nastavi poljski čuvaj, se odbije. — Za nakup nekaterih predmetov v kopeli v mestni deklisni šoli pri sv. Jakobu se dovoli 193-28 kron.

Topničarska vojašnica.

Občinski svetnik g. Velkavrh je vprašal župana, kako je z zdravstvenim stanjem v novi topničarski vojašnici. Župan je odgovoril, da je sedaj legar popolnoma ugasnil. Tri mesece že ni zbolel noben vojak. Občina je kupila razkuževalni aparat in tudi razkuževalna sredstva je dala na razpolago. Veliko zaslug, da je legar ponehal,

eta si pridobila gospod polkovnik zapovednik in gospod major Hraščel. Gosp. Velkavrh je predlagal, naj se g. majorju Hraščelnu izreče zahvala obč. sveta. Obč. svet je soglasno sprejel ta predlog.

Miklošičeva cesta.

Gospod Lenče je vprašal, kaj je z regulacijo Miklošičeve ceste ob Frančiškanskih ulicah. Zupa je odgovoril, da ima dotično poročilo že načelnik stavbinskega oddelka in da pride stvar skoro gotovo na dnevni red obč. seje čez štirinajst dni. Sklicali je enketo strokovnjakov, ako bi se morda še na boljši način ondi uredila regulacija, kakor je pa predlagal mestni stavbinski urad, in ta enketa je svoje delo že dokončala.

Nato je sledila tajna seja. Zakaj se je neki obravnavalo o dopisu predsedstva o. kr. deželnega sodišča v zadevi razsvetljave nove justične palače v tajni seji?

Izpred sodišča.

Velikonočna jagnjeta iz Kranjske gore. Marija Benkuž, Mihelič in Neža Pečar so si hotele privoščiti za letošnjo Veliko noč vsaka svoje jagnje. Marija Benkuž je zvedela, da se dobodo pri Jak. Koširju prav lepa jagnjeta, ki bi bila prav kakor nalašč zanje. Ker je bila pot še dolga in utrudljiva, okrepčali sta se prvi dve pri Neži Pečar in sicer s pol litrom žganja. Pred odhodom se je Pečar prav prijazno priporočila za jedno jagnje. Bila je že temna noč, ko sta prišli obtoženki do Koširja; tu zbereta najlepša jagnjeta in nato odrineta k Pečarjevi, kjer obtoženke odro dve ubogi živalici, dve pa Mihelič ponese še žive domov. Mihelič se zagovarja, da je imela namen kupiti jagnje, a jo je Benkuž pregovorila, češ kaj boš kupila, saj lahko t'ko dobiš. Njo je prec' »grevalec«, ko se je »zbrhitala«. Pečar trdi, da jo je Benkuž ponudila »no če češ, pa še tebi en'ga prinesem«. Benkuž in Pečar sta dalje toženi, da sta okradli Domenščeku šunko in pet klobas. Prva izpove, da ji je Pečar vedno in vedno delala škominje, pripovedujoč ji, koliko finega mesa da ima Domenšček; naposled se je dala premotiti in je šla krast, ter je vzela tri kose reber, tri salame in devet klobas. Ko je kradla, je Pečar med tem časom motila gospodinjo v hiši z raznimi vprašanji. Pečar pa trdi, da je njo Benkuž pregovorila in premotila. Isti čas, ko je Benkuž zbirala najlepše klobase, je ona sočutno spraševala gospodinjo, kje da je njena hčerka. Ker se jima je zdelo, da bo okradenemu gospodarju »žov« za salame, sta 2 salami podvrgli konju v seno. Benkuž je tožena, da je okradla sama zase šunko. Ona pa dokaže, da je šunko kupila nekega lepega dne od tiste »einundzwanzgarce«, ki je pred več leti tamkaj služila. Kakor hitro je pa zvedela, da je bila dotična šunka ukradena, se je vzbudila v njej poštena vest in dala je šunko nazaj. Glede stolov Katarine Hribar prizna Benkuž, da jih je samo mislila vzeti, a se je zbalala, ko je videla, da je prenevarno. Stole je pa ukradla, (pravi ona) Katarina Franc, ki je prišla isti dan k njej na poset. O nekem puranu, ki je isti čas izginil s sveta, ne da bi vzela od svojih drugih gospodarjev slovo, ne ve Benkuž čisto nič. Se ji verjame. Nadalje je vzela pri Mariji Slavec 4 stole. Pomagala ji je pri tem Pečar, vendar je slednja svoje stole dala nazaj, še predno je zvedelo orožništvo o tatvini. Za vse to dobi Benkuž 8 mesecev težko ječe z enim postom na mesec. Obtežljivo je bilo to, da je bila že preje radi tatvine parkrat obsojena. Marija Mihelič je dobila radi velikonočnih jagnjetov 1 mesec ječe z enim postom vsak teden. Neža Pečar dobi 3 mesece ječe s postom na 14 dni.

Dela je iskal. Janez Debevec, klobučar iz Padeža, je imel resno voljo delati, a spremljala ga je povsodi smola, nikjer ga niso hoteli sprejeti. Meseca oktobra je šel zopet od doma. Šel je skozi Ljubljano na Kranj, proti Radovljici do Trbiža, od tod skozi Beljak in Celovec proti Celju, od tod v Zagreb in Sisek. Celo pot je iskal dela, a vse je bilo zaman. Nakrat se mu zasmehlja sreča; v Bukovju ga sprejmo na žago. A le malo časa je mogel tukaj zadoščevati svoji neutešljivi želji po delu. Še isti dan zbolil in zopet je šel za delom. A ker je bilo vse zaman napotil se je proti domu. Blizu doma so ga orožniki gostoljubno sprejeli, ravno ko je za »jerpejo« prosil. Tako dokazuje obtoženi svoj alibi. A obravnava pokaže, kakšno »delo« da je iskal. Dožene se namreč, da je istočasno okradel Luka Božnarja v Kremeniku, nato Demšerja v Bukovem vrhu, Debeljaka in Puha na Visokem. Tudi pri Cadežu v Logu je iskal dela, in sicer v podstrešju! Ko je prišel Cadež slučajno tjakaj, ga vpraša, kaj da hoče, predstavi se mu kot »klobučar« in ga prosi ponižno za delo. Nato se odslavi »francoško«. A fantje so ga vjeli, ko pa niso ničesa pri njem našli, so ga izpustili. Tožen je torej radi omenjenih tatvin, vlačuganja in beračenja. Za svoje »delovanje« dobi obtoženi 4 mesece težko ječe z enim postom na mesec. Povrnitima narejeno

škodo. Po prestani kazni ga izroče prisilil delavnic.

Javna prošnja.

Minule sobote je pogorela Zdenška vas v Dobropoljah. Vsled suše in viharja se je ogenj bliskovito širil. V nekaj minutah je stala vsa velika vas v groznem plamenu; nihče ni mogel reševati, ker je vsak moral le paziti, da je bežal pred ognjem, ki se je v viharju valil od strche do strche. Večina ljudij ni rešilo drugega kakor to, kar so imeli na sebi. Zgorela sta dva človeka, nekaj živine in prašičev, ves živež, obleka, orodje itd. V vasi je ostala nepoškodovana samo ena hiša in en kozolec in štiri hiše vsaj še stoje, dasi zelo poškodovane, vse drugo je pogorelo do tal ali je pa razvalina. Prizadetih je 40 gospodarjev, poleg gostaških rodovin. Okrog 300 ljudij nima strehe, nima obleke, nima živeža.

V tej sili, ko ljudi tare obup in brskajo po pepelu za ostanki ter hodijo strti ob žalecni razvalinah svojega ljubega domovja, ozirajoči se okrog po najskromnejši pomoči, obrača se podpisani odbor do milosrdnih ljudij širom domovine, ter prosi nujne pomoči za nesrečno prebivalstvo. Vsak dar se hvaležno sprejme. Vsak dar olajša gorje vaščanov, ki ne vedo, kako bi se lotili s praznimi rokami vzdigovati iz pepela svoja domovja.

V zaupnji, da najde naša prošnja odprta srca in odprte roke, upamo posušiti solze nesrečnikov.

Vaše sočutje in dejanska pomoč boče vlila ljudem novega poguma, da se bodo tem hitreje lotili postavljati nova domovja na svoji rodni zemlji.

V Dobropoljah, dne 29. aprila 1902.

Andr. Ramoveš, župnik.

Fr. Jaklič, deželni poslanec.

Janez Erčulj, l. obč. svetovalec.

Vabilo na naročbo.

S l. majem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron. | Četrto leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljanje velja:

Vse leto 26 kron. | Četrto leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. aprila.

Shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani. Rok za oglašanje udeležnikov IV. shoda slovanskih časnikarjev v Ljubljani se je raztegnil do 8. maja t. l. Želeti je, da se slovanski časnikarji podvizajo z oglašili.

Kanonični informativni proces o novem tržaškem škofu monsr. dr. Naglu se je vršil včeraj dopoldne pri dunajski nunciatu izjemoma ob njegovi odsotnosti. Proces je izvršil nuncij nadškof Taliani, prič sta pa bila monsignor Drechsler in papeški častni komornik de Tonello. Kot papežev notar je funkcional tajnik pri nunciatu monsr. Aversa.

Cesarjev dar. Gasilnemu društvu v Stari Loki pri Škofji Loki je cesar podaril 200 K.

Knez Oton Windischgraetz je kot nadporočnik pridoljen generalnemu štabu in dobi praško garnizijo.

Osebnosti. Fml. pl. Chavana se je včeraj vrnil iz Gorice. — Ministerialni koncipist dr. Ivan Šuman je postal min. podtajnik v trgov. ministerstvu. — Stotnika II. razr. sta postala nadporočnika Josip Kremžar (91.) in Bož. Raktelj (90.); nadporočniki so postali poročniki Edv. Pušnik (22.), Jur. Deisinger (36.)

in Beno pl. Puteany (11.); ritmojstra nadporočnika baron Lazarini (13.) in Stadler pl. Wolfersgrün (7); nadporočnik poročnik Alb. Svetec (6).

Imenovanje. Kancelist pri gor. okrožni sodnji g. Fran Pitamic je imenovan oficijalom pri isti sodnji.

Iz Dobropolja. Ogenj v Zdenški vasi je veliko huje razdeval, kakor se je mislilo v prvem hipu. — I. hiš v levi vrsti se ni moglo skoraj prav ničesar rešiti. Še včeraj se je kadilo iz razvalin. Zidovje razpada. — Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je prva izplačala vso zavarovalnico. — V nedeljo je bila ustanovljena Marijina družba za dekleta in mladeniče. Nesreča v Zdenški vasi je kalila splošno radost. — Burja in sneg žugata pokončati sadno letino in deteljišča.

Žrtev požara v Zdenški vasi. Župan v Zdenški vasi Znidaršič, ki je pri požaru bil močno opečen ter so ga prepepljali v tukajšjo bolnico, je umrl.

Čehi za slovenski „Dijaški dom“ v Celju. „Narodni Listy“ prinašajo poziv na vse Čehe, katerim po poravnanju lastnih „narodnih davkov“ ostaja še kak groš za dobrodelne svrhe, naj ga pošljejo za „Dijaški dom“ v Celje. Pravijo, da so zastopniki češkega naroda, ko so bili češki akademiki leta 1899 v Celju kot gostje Slovencev, od nemških barab pri belem dnevu napadeni, Slovence zagotovili, naj v vsaki stiski pozovejo češki narod na pomoč. „Narodni Listy“ opozarjajo, da se tem potom Čehom ponuja lepa prilika, da Slovencem pomagajo ter prispevajo za „Dijaški dom“ v Celju.

Štajarski deželni zbor se snide, kakor javlja današnja »Wiener Zeitung«, dne 3. maja h kratkemu zasedanju. Na dnevnem redu je, kot znano, graško posojilo.

Podpora sloven. gledališču. Klub obč. svetovalec je, kakor čujemo, določil v torek, da da obč. svet »Dramat. društvu« za bodočo sezono 5000 kron. To bi bila polovica za vzdrževanje opere potrebne podpore; 5000 K bo treba dobiti torej od dež. zbora ozir. na drug način.

Vinorejski nadzornik. Gosp. Adolf Postl, ki je pridoljen onemu oddelku c. kr. namestništva v Trstu, ki ima nalogo delovati proti razširjenju trtne uši, je imenovan vinorejskim nadzornikom prve vrste.

Odlikovani orožnik. V nedejo 20. aprila t. l. je bil v Kropi odlikovan c. kr. žandarmerijski postajevodja Josip Debevec s križcem za zasluge, ki si jih je pridobil lansko leto ob času požarov v Kropi in pa, ker je zasačil zelo nevarnega požigalca. Pri tej slavnosti se je zbralo 24 njegovih tovarišev c. kr. orožnikov, c. kr. knjeniški stotnik Meden in c. kr. okrajni glavar radoljski pl. Rubelli in zastopniki občine. Po primernem govoru je pripel c. kr. stotnik križec na prsi kot znak junaškega obnašanja in potem so se vsi skupaj udeležili sv. maše v farni cerkvi. Pazno so poslušali cerkveni govor in tudi pobožno bili pri duhovnem opravilu. Spoštovanja in posnemanja vredno je najbolj to, da je c. kr. orožniško poveljstvo zahtevalo, naj se odlikovanje združi s sv. mašo. Po sv. opravilu je bil obeh v salonu gospoda Klinarja, pri katerem je bilo mnogo, nekaterih tudi pomembnih napitnic. Naj ne pozabim, da se je molilo na glas pred jedjo in tudi angelovo pozdravljenje za opoldne. C. gosp. župnik jih je vse priporočil varstvu sv. Jožeta, katerega pomoči so orožniki zelo potrebni, zlasti ko se časi tudi za te kažejo vedno nevarnejši.

V Biški vasi pri Mirni peči, v svoji rodni vasi, je umrl g. Matija Krevs. Umrl je pred letoma z dobrim uspehom dovršil v Novem mestu gimnazijo z maturo vred, lansko leto pa se je hotel posvetiti bogoslovskim študijam, toda prehladil se je nevarno, dobil hudo bolezen, ki je končala letos začetkom aprila s smrtjo. Umrl je bil sin občespoštovane, imovite in po svoji darežljivosti občeznane hiše, katero pa Bog hudo obiskuje. Kajti pred malo leti je umrl starejši sin kot duhovnik, lansko leto je pobrala smrt drugega sina, ki se je bil izobrazil za kmetijski stan na Grmaki kmetijski šoli, in letos je padel pod smrtno koso že

tretji z visokimi stroški izbolani član te hiše. Umrl je bil vzoren kot dijak, priljubljen in občespoštovan pri svojih sošolcih, njegova skromnost in ponižnost sta ga delali priljubljenega pri priprostem ljudstvu, kar se je tudi pokazalo pri pogrebu, ko je spremilo ranjkega k večnemu počitku poleg treh sošolcev obilo številno bližnjega in daljnega kmečkega ljudstva.

Volitev župana v Šiški se je vršila danes dopoldne. Izvoljen je županom g. V. Maurer, podžupanom pa g. Iv. Zorman.

Št. Lamberških hribov. Letošnja spomlad, ki je tako krasno obispala drevesa cvetjem in mladim zelenjem, je v noči od nedelje do ponedeljka in še bolj od ponedeljka do torika podlegla mrzli zimi, ki je pokrila zemljo v belo odejo. Naredila je gotovo škodo.

Prodaja graščin. Na Kranjskem se zadnji čas proda mnogo graščin. Te dni se proda graščina Mokronog, na prodaj je graščina Rača. Prodani ste bili zadnje dni graščini Galenek in Mirna.

Društvena godba v Ljubljani. Glede včerajšnje novice o današnjem mirozovu in jutrišnji budnici naznanjamo, da vlada radi prepoznega obvestila tega ni dovolila. V »Švicariji« pa bo 1. maja ob 7. zjutraj brezplačni koncert. Ob 3. uri popoldne bo pa koncert ravno tam proti vstopnini 30 h.

Mraz in poseba. Sv. Gregor 29. apr. Dva dni že piha mrzla burja in pleše s snegom čez hrib in plan. Živo srebro stoji na drugi stopinji pod ničlo. Slivovke ne bomo kuhali, jabolk in hrušk ne obirali.

Izkopine pri Sevnici. V Vranju pri Sevnici so izkopali več starih rimskih kamnov z napis; nekaj so jih odposlali v muzej v Gradec.

Z Dunaja se poroča, da je dekanat justične fakultete priobčil razglas, s katerim izjemoma dovoljuje, da dijaki te fakultete smejo napraviti prvi rigoroz že v zadnjih štirih tednih sedmega semestra.

Nesreča na železnici. Zadnje sobote večer, med 6 in 7. uro ponesrečila sta se dva delavca na kolodvoru na Prevaljah. Stroj je prevažal ravno vozove s tira na drug tir, med tem pa so delavci nakladali na drug voz železje, ne meneči, da se stroj zopet po istem tiru vrne. Stroj zadel je ob železen drog, ki je vrgel delavca na tla; kakor se čuje, so jednemu zlomljene noge, drugi je samo nekoliko oplazen. Oba ranjena prepeljali so v bolnišnico v Slovenji Gradec. Kriva nesreče sta, kakor pravijo uradniki, delavca sama, ker sta mej tem časom stala v tako imenovanem »Polizeirayone«. Tudi, da je temu tako, bi vendar smeli zahtevati več pozornosti od uradništva na tam nahajajoče se delavce.

Prvi majnik v Trstu. Tipografsko društvo tržaško prijavlja naslednje: »Delavci tipografi, zbrani po določilu § 2. zakona o združevanju, so, vsprejemši na znanje soglasni sklep svojih tovarišev za praznovanje prvega majnika, sklenili, da je glede izdajanja vsakdanjih listov strogo držati se rednega urnika dela toliko dne pred, kolikor dne po prvem majniku, zbok česar mora odpasti izdaja listov, ki bi imeli iziti popoldne 1. majnika ali v jutro naslednjega dne. Sklenivši to resolucijo so tipografi bili na stališču, da v manifestaciji 1. majnika se mora izražati splošna astenzija od dela, ki je edini predmet tej manifestaciji! Vled tega sklepa stavcev tudi »Edinost« ne izide dne 1. majnika. — Mesnice ostanejo v Trstu jutri zaprte, ker se udeležje proslave 1. majnika tudi mesarski pomočniki in govorci se, da celo — trgovski pomočniki, vsled česar bi morale biti prodajalnice zaprte.

Električna železnica iz Trsta na Opčino je izgotovljena. Mestni svet tržaški je v seji dne 18. t. m. ponudil akcijski družbi 6600 K, da preloži postajo s trga velike vojašnice do začetka ulice Torrente. Ob enem zahteva mestni svet, da morajo biti napisi na železnici samo v italijanskem jeziku. Ta zahteva je krivična, zato je vlada ne sme dovoliti. Ravno tako krivična in brutalna je druga zahteva mestnega sveta, da mora namreč biti osobje pri tej železnici le italijanske narodnosti.

Na Kum poleti 8. maja »slov. planin. društvo«, če se prijavi vsaj 25 udeležencev. Priglasiti se treba do 5. maja. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 20. min. jutraj.

Umrli je v Zagrebu obč. svetnik gosp. Gjurjo Tkalčić. — V Mariboru je umrl lekarnar g. Vaclav Kőnig.

Z Reke se brzojavlja hrvaškimi listom, da je bila včeraj ondi velika turja in da je Kras v snegu.

Za tuji jezik. Poročali smo včeraj o dvoboju pravnik Haflnerja v Zagrebu z dvema častnikoma, rojenima Hrvatoma, katera je Haflner napal, ker sta govorila mažarski. Včeraj se je Haflner dvobojeval s tretjim častnikom Hrvatom Türkrom radi iste afere v kavarni Bauer. To pot je Haflner dobil rani na glavi in rami. Častnik ga je usekal, ko je Haflnerju pala sablja iz roke.

Ustavljen promet. Nova istrska železnica je morala ob hudi burji ustaviti promet, ker se je bilo bati, da vihar ne vzdigne vozov in jih vrže s tira. Na Krasu je padel sneg. Škoda na drevju in polju velika. V Trstu je padla temperatura naenkrat za trinajst stopinj.

Najnovejše od raznih strani. Stavci v Pragi jutri ne bodo delali. — V ogrskem drž. zboru je posl. Košut urgiral utelešenje Dalmacije »materijem zemlji Ogrski«. — Ogrski železni kartel je sklenjen. — V mest. hranilnici v Berlinu so prišli na sled poneverjenju. Včeraj so zopet zasledili poneverjenje v znesku 16.000 mark. — Prvi električni brzovlak bo vzel vozil v Italiji na progi Rim-Neapolj. — Dinamitna bomba se je razletela v Gentu pred stanovanjem poslanca Verhaegena. Del hiše je demoliran. — Generalna stavka bo v Essen, ako se bo nadaljevalo z odpuščenjem delavcev.

Prvi maj — prepovedan. Rusko notranje ministerstvo je izdalo ukaz, v katerem se prepoveduje praznovanje prvega maja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ustje, 30. aprila. (C. B.) Danes jutraj ob pol 5. uri se je pripetila v Doblhofovem premogovniku pri Maria-scheinu velika eksplozija. Ker so se ravno tedaj menjavali delavci, je bila večina delavcev že na prostem, vendar jih je brezdomno več našlo smrt v jami. Dosedaj so dobili pet mrtvih, šest nevarno ranjenih, dva imata manjše poškodbe. Nadaljnja preiskava se vrši, ker jih nekaj še pogrešajo.

Umrli so:

28. aprila. Matija Horvat, čevljar, 70 let, svetega Petra cesta 30, spridenje črev. — Ursula Japelj, delavka, 68 let, Cesta na loko 16, naduha.

V bolnišnici:

25. aprila. Apolonija Kladnik, dekla, 60 let, pljučnica.

V otroški bolnišnici:

29. aprila. Gabrijel Strukelj, delavčev sin, 19 mes., Lues congenita.

Dunajska borza

dné 29. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101-55
Skupni državni dolg v srebru	101-40
Avstrijska zlata renta 4%	120-40
Avstrijska kronska renta 4%	99-60
Ogerska zlata renta 4%	119-85
Ogerska kronska renta 4%	97-75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1597-—
Kreditne delnice, 160 gl.	684-—
London v vista	240-10
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-17 ¹ / ₂
20 mark	23-45
20 frankov (napoleonador)	19-07
Italijanski bankovci	93-1b
C. kr. cekini	11-28

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

D	Čas opažanja	Starje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrosti	Nebo	Padavina v 24 urah
29	9 zveč.	731-5	3-2	sr. jvzh.	dež	
30	7. jutraj.	732-3	2-5	brezv.	oblač.	0 0
	2. popol.	730-8	11-4	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 4-0°, normale: 11 8

Luskinasto-oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpijo vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, šhranbice za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trvdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju.

Zorci na zahtevo zastoj. 524 4 12-1

Zahvala.

Podpisani, ki smo bili vsi zavarovani pri edini domači slovenski 547 1-1

„Vzajemni zavarovalnici“

in katerim je vse imetje dné 26. aprila t. l. pogorelo, se tem potom zahvaljujemo za hitro in takojšnjo rešitev in izplačilo odškodnin najprijazneje. Že 28. aprila se je pogorišče pregledalo in 29. aprila dopoldne imeli smo vsi polne odškodnine v rokah.

Tako postopanje je res hvale vredno o taki nesreči, ki je zadela nas prebivalce v Zdenski vasi, in pregovor ima popolnoma prav, ki pravi, kdor hitro dá, dvakrat dá.

Vsem posestnikom in sploh istim, ki imajo kaj zavarovati, priporočamo edino domačo in slovensko zavarovalnico.

V Zdenski vasi, 29. aprila 1902.

Jakob Prelesnik s. r., varuh Frančiške Grosiž, Franc Tomšič s. r., Janez Mesojedec s. r., Franc Perko s. r., Jernej Erčulj s. r., Jernej Škoda s. r., Janez Blatnik s. r., J. Stupnik s. r., Černič s. r., priča.

Resničnost gorenjih podpisov kakor tudi pravilnost izjave potrjuje in »Vzajemno zavarovalnico« vsacemu radi poštenega in hitrega plačila priporoča

Županski urad v Podgori dné 28. aprila 1902.

(Pečat.) I. Šteh s. r.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Dobrunjah, reš. zadruga z neomejeno zavezo“

ki se vrši

v nedeljo, dne 11. maja 1902, ob 4. uri popoldne

zadružnem prostoru v Dobrunjah

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za l. 1901.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Dobrunje, dné 29. aprila 1902.

548 1-1

Odbor.

!! „Češčena Kraljica“ !!

15 Marijinih pesmi za mešan zbor, solo in orglje, zložil

Ign. Hladnik, op. 45.

Partitura in 4 glasi 3 K, posamezni glas 30 vin., poština 10 vin.

! „Ave“ !

17 Marijinih pesmi za mešan zbor solo in orglje, zložil 423 8-8

Ign. Hladnik, op. 25, drugi natis.

Cena partituri 2 K.

Dobiva se v **Katoliški Bukvarni** in pri **Schwentnerju** v Ljubljani ter pri **škladatelju** v Novem mestu, Dolenjsko.

Za večji vrt v mestu se išče priden, pošten in spreten

vrtnar

z dobrim spričevalom. 514 8-4

Pismene ponudbe pod naslovom „Vrtnar“ sprejema upravnštvo „Slovenca“.

Kmetija

v prijaznem kraju blizu železniške postaje na zgor. Koroškem, ki ima 25 birnjev posetve, dosti paše in sena za 10-12 repov živine, osem oralov gozda in hišni mlin, se takoj proda iz proste roke. — Ob enem se proda tudi tik zraven stoječa **gostilna z štacuno** za mešano blago, s **tobakarno** in **žganjetočem**, ima lepo in veliko novo **klei**, pokrito **keglišče** in novo zidano gospodarsko poslopje. — Se proda skupno s kmetijo ali pa vsako samo zase kakor je g. kupcem ugodno. — Natačna pojasnila daje **V. Falle** gostilničar v Srejah, pošta Vrba na Koroškem. 528 2-2

Birmanska darila.

Prečast. duhovščino in slav. p. n. občinstvo opozarjam na svojo že obče znano največjo zalogo

zlatnine in srebrnine

najnovejšega proizvoda po najnižjih cenah. Nadalje na veliko izber namiznih oprav iz china- in pravega srebra.

Velika izber finih

koles

in

šivalnih strojev.

Poprave se hitro izvršujejo. * Solidna postrežba z jamstvom.

Za obila naročila in obisk se priporočam velespoštovanjem

Fran Čuden v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rofovžu.

Novi ceniki s koledarjem zastoj in franko. 485 9-4

Zadružna pivovarna v Plznu.

P. n.

Usojamo si s tem uljudno naznaniti, da smo poverili zastopstvo in prodajo našega piva za Kranjsko gospodu

H. Turku v Ljubljani

in prosimo, naj se pošiljajo naročila na naše priznane izborne, svetovno znane produkte imenovanemu zastopniku.

Velespoštovanjem

Zadružna pivovarna v Plznu.

Priporočilo. Oziraje na predstoječe naznanilo si dovoljujem najtopleje priporočati se visoko čislanim odjemalcem in prijateljem svetovnoznane Plzenske pive in prosim, naj se mi blagovolijo dopošiljati cenjena naročila, zagotavljajoč ob enem, da se bom vedno prizadeval, da postrežem p. n. odjemalcem najskrbneje in najtočneje.

Velespoštovanjem

Hugon Turk.

Naročila naj pivo v sodčkih in steklenicah se sprejemajo v Ljubljani, Pred škofljo št. 15, I. nadstropje.

Otvoritev notarske pisarne.

Podpisani si usoja vljudno javiti, da je pričel uradovati s

24. aprilom t. l.

v pritličju hiše št. 5 na Valvazorjevem trgu v Ljubljani v stari pisarni zamrlega notarja gospoda Ivana Gogole.

Dr. Karl Schmidinger

e. kr. notar.

526 6-4